

Retouradres: Postbus 456, 3500 AL Utrecht

Aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
Mr. F. Teeven
Directie Migratiebeleid
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Kerk in Actie

Joseph Haydnlaan 2a,
Postbus 456, 3500 AL Utrecht
Telefoon (030) 880 14 56
info@kerkinactie.nl
www.kerkinactie.nl
KvK nr: 30258482
ING-banknr. 456
IBAN: NL62 INGB 0000 0004 56
BIC: INGBNL2A

Datum
30 september 2013

Behandeld door
G. Werkman
Telefoon (030) 880 1756
g.werkman@kerkinactie.nl

Geachte excellentie,

We zijn blij met uw beleidsvoornemen dat poogt een meer humanere aanpak m.n. op het terrein van de vreemdelingenbewaring in te zetten, zoals verwoord in uw brief aan de Kamer van 13 september. Echter we hebben wel enige kanttekeningen en vragen en leggen die graag aan u voor.

- a) Op pagina 5 van uw brief beschrijft u de categorieën vertrekplichtige vreemdelingen die niet voor de pilots alternatieven voor vreemdelingenbewaring in aanmerking kwamen, we willen echter hier vermelden dat wij regelmatig te horen kregen dat de DT en V nog voorzag dat de mensen wel uit de vreemdelingenbewaring zouden vertrekken. In één situatie is vervolgens de vreemdelingenbewaring op last van de rechter opgeheven en de betrokkenen met onbekende bestemming vertrokken. Wij hebben dit steeds als zeer demotiverend ervaren.
- b) Op pagina 9 en verder beschrijft u de prioritering van mensen die in de vreemdelingenbewaring worden opgesloten, en ook beschrijft u de kwetsbare personen, waar u later in het stuk op terugkomt. Het is opvallend dat u bij de kwetsbare personen niet de groep psychisch zieke mensen benoemd, terwijl juist zij de afgelopen jaren veelal de vreemdelingenbewaring bevolkten, en terwijl zij juist veelvuldig in separeercellen belandden. Mensen met psychische of psychiatrische aandoeningen worden al snel geëtiketteerd als lastig, overlast gevend, en lopen hierdoor zelfs gereede kans in uw nieuwe opzet juist zwaarder te worden bestraft. Zij hebben eigenlijk verpleegkundige, medische zorg nodig en krijgen in plaats daarvan bewakers en moeten in de afzondering van separeercellen over hun wandaden nadenken. Dit lijkt ons de kar achter de wagen spannen. Binnen NGO's roepen we wel eens dat dit de weg naar een medische verblijfsvergunning is, omdat de mensen op deze wijze steeds zieker worden. Dit kan niet de bedoeling zijn van uw beleid, we vragen u daarom om juist deze groep op te nemen in de categorie kwetsbare personen.
- c) Op pagina 12 van uw brief gaat u in op het percentage vreemdelingen dat vanuit bewaring en het percentage dat zelfs na zes maanden bewaring (17%) nog vertrekt. Niet helder wordt het over hoeveel ingereisde Dublin Claimanten het gaat, immers een heel andere vertreksoort dan vreemdelingen die naar buiten Europa moeten vertrekken. Wij zouden graag weten hoe hoog het percentage vertrekkende mensen naar buiten Europa is.

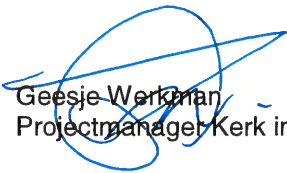

- d) Op pagina 14 noemt u als toezichtmaatregel de inname van documenten. Deze maatregel verontrust ons zeer gezien het aantal kwijtgeraakte documenten bij uw diensten. Waarbij we eens hoorden: "Die kunnen we echt niet opdiepen hoor, daarvoor moeten we meters papier door". Kunt u waarborgen dat ingenomen papieren niet verloren gaan, ook de ingenomen papieren bij asielaanvraag?
- e) Op pagina 16 van uw document gaat u in op kwetsbare groepen, en u noemt de opvang die gerealiseerd is voor gezinnen met minderjarige kinderen op last van de Hoge Raad, uitspraak van 20 september 2011. Deze uitspraak vond plaats naar aanleiding van een klacht m.b.t. de rechten van kinderen. Echter over de gezinslocaties, het opvangmodel dat op grond van deze uitspraak is opgezet zijn veel klachten. Bent u er zeker van dat dit opvangmodel voldoet aan de internationale verdragen, in het bijzonder aan het IVRK? Wordt aan de sociale rechten en behoeften van kinderen voldaan in deze opzet?
- f) Op pagina 17 gaat u in op de medische zorg voor vreemdelingen in bewaring en de overdracht van medische dossiers. Echter in ons blikveld zien wij zaken waarin de medische zorg al op de open locaties en op de vrijheid beperkende locaties zich beperkt tot paracetamolverstrekking. In menige situatie zal paracetamol ook volstaan omdat de kwalen vanzelf weer overgaan. Echter er is soms ook sprake van een urgent medische zaak, zoals het meisje dat acute leukemie had, maar ook zoals de man met een hersentumor in de VBL in Ter Apel. Steeds weer krijgen wij zaken onder ogen waarbij lange tijd paracetamol werd verstrekt, terwijl er ernstige gezondheidsklachten waren, die het gevolg bleken van ernstige ziekten. Kortom het overdragen van paracetamol verstrekken heeft geen enkele zin, bent u van plan de gezondheidszorg in alle locaties binnen de keten te verbeteren. Uiteraard hieraan gekoppeld de medische overdracht.
- g) U schrijft op pagina 22 dat u zult bezien of u de huidige onwenselijke praktijk van visitatie zult vervangen door een menswaardiger middel. Echter wij constateerden dat visitatie nog steeds aan de orde van de dag is, zoals een man die in het verleden anaal werd verkracht die zich moest buigen om in zijn lichaamsholten te kijken. In onderhavige situatie kun je met geen mogelijkheid meer spreken van zorg en respect zoals u dit benoemt op pagina 22. Zorg en respect zou in dit geval zijn dat de visitatie achterwege was gebleven!
- h) Op pagina 50 waar u ingaat op de nareisproblematiek benoemt u als argument het mutileren van de vingertoppen door Somaliërs. Ons is bekend dat zij dit deden om tegen te gaan dat ze teruggestuurd werden naar Griekenland, omdat daar onmenselijke situaties waren. Later is in de gehele EU het terugsturen naar Griekenland stopgezet, daarna was er ook geen sprake meer van het mutileren van vingertoppen. Deze door u benoemde fraudepraktijk was in de gegeven situatie de enige manier om zich te onttrekken aan onmenselijke praktijken in Griekenland, en dus een eigen beschermingsmaatregel. We hechten er aan om in deze voor deze bevolkingsgroep op te komen. Er zijn ons situaties bekend waar kinderen een verschillend verhaal over een situatie hebben, vaak gaat het om traumatische achtergronden. Volgens ons is het gewoon als het gaat om situaties in het verleden dat het ene lid van het gezin dit heel anders beschrijft dan het andere, immers het geheugen laat de geschiedenis voor elk mensen anders zijn na verloop van tijd. Dit als bewijs te gebruiken om mensen hun recht te ontfangen, terwijl het eenvoudig is recht te zetten met een DNA test getuigt ons inziens van disrespect voor deze groep, ook als er andere volwassenen zijn die in het verleden

- gefraudeerd hebben. We vragen u dan ook om ook de op deze grond afgewezen gezinsherenigingen een nieuwe kans te geven om aan de DNA testen mee te doen.
- i) Ten aanzien van het Buitenschuldbeleid willen we de situaties van Roma uit de landen van voormalig Joegoslavië onder de aandacht brengen. Herhaaldelijk hebben wij geprobeerd voor Roma aan geboortebewijzen te komen, echter de aangeschreven autoriteiten namen niet eens de moeite om te antwoorden. Ook de informatie vanuit ons internationaal netwerk wijst er op dat de inspanning vanuit voornoemde landen voor de voormalige Roma bevolking vaak nihil is. Daarnaast vernemen wij uit dat zelfde netwerk dat sinds de genocide op Roma en Sinti in de Tweede Wereldoorlog een tijdlang geboorteregistratie veelvuldig achterwege bleef, vanwege de angst voor registratie. We willen u vragen met deze zaken rekening te houden bij de bejegening van deze groep. Daarnaast zijn er hele groepen mensen uit Somaliland die sinds de oorlog in de jaren negentig geen Somalische identiteit (meer) hebben. Deze kan via een soort procedé waarbij de oudsten van de stammen een rol spelen worden vastgesteld. Maar hierbij is te veronderstellen dat dit niet voor elke Somaliër afkomstig uit Somaliland eenvoudig te verkrijgen is. Wij willen graag dit thema oppakken om meer duidelijkheid te krijgen over het vaststellen van identiteit voor deze groep, een aan ons bekende Somaliër wil ons daarbij behulpzaam zijn. We vragen u vooral ten aanzien van Somaliërs voorzichtigheid te betrachten bij de afwijzing van buiten schuld. Zowel de onveiligheid van Zuid Somalië als het niet hebben van een Somalische identiteit voor velen uit Somaliland is in elk geval niet hun eigen schuld, voorlopig zijn zij er slecht het slachtoffer van en krijgen ze het in hun leven hier ook nog eens tegen geworpen.
 - j) Op pagina 42 schrijft u hoe ook de ACVZ constateert dat de procedures voor het verkrijgen van vervangende reispapieren erg lang duren, hoe verhoudt zich dit met het bevel tot vertrek binnen 28 dagen, is het niet juister om de vertrektermijn in overeenstemming te laten zijn met de tijd die nodig is om papieren te verkrijgen? De onhaalbare termijn werkt demotiverend op het ondernemen van vertrek voorbereidende activiteiten, immers je haalt het toch nooit.
 - k) M.b.t. kinderen in detentie verwijzen we naar de brief van de coalitie Geen kind in de Cel waar Kerk in Actie deel van uit maakt.

Wij hebben in dit schrijven een poging gedaan om met u mee te denken en zijn ervan overtuigd dat als er gezamenlijk gewerkt wordt aan het perspectief van de vreemdeling, nog een wereld valt te winnen aan mogelijkheden. We zijn uiteraard bereid om over de onderwerpen met u in gesprek te gaan en daar waar mogelijk met u samen te werken teneinde voor de vreemdeling perspectief te vinden. We wachten uw uitnodiging hiertoe af.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

Geesje Werkman
Projectmanager Kerk in Actie

cc Vaste Kamercommissie

